

(Политика)

Кроз гвоздену завесу „наших” медија поново није процурело довољно правих информација о драматичним догађајима у Тунису. Ово је ко зна који пут да до нас допиру површни извештаји о важним светским дешавањима. На телевизији се може сазнати нешто мало више, нпр. ко је од „звезда” ушао на „Двор”, или какво је мишљење естрадних личности о иницијативи за промену Устава. Ретки, који су гладни информација, још увек имају на располагању Интернет, све док Вашингтон не одлучи да и на њега окачи катанац.

У кратким цртама, народ Туниса се одлучно побунио против двадесеттворогодишње диктатуре председника Зина ел Албидина Бен Алија, коју су обележиле глад, немаштина, незапосленост, али и огромна корупција и богаћење уског владајућег круга. Пламен револуције запалио је 17. децембра сиромашни двадесетшестогодишњи продавац воћа Мухамед Буазија, који се спалио у знак протеста против власти, након што му је полиција запленила робу коју је продавао. Мухамед је имао диплому машинског факултета, али му она није помогла да себи обезбеди живот достојан човека. Својим самоспаљивањем он је постао симбол борбе народа против тираније, која је добила назив „Јасмин револуција”, будући да је као и биљка јасмин, ова револуција оригинални производ Тунишана, а не семинарски планиран државни удар. За разлику од јунака бројних „наранџастих” и „плишаних” револуција које су се догодиле након пада Берлинског зида, учесници „Јасмин револуције” нису добили подршку водећих светских сила. Јер председник Бен Али је био један од главних савезника САД и ЕУ (нарочито Француске) на подручју Северне Африке. На Западу је често био хваљен због свог секуларизма и наклоњености према либералном капитализму. Администрација САД је сматрала да су афрички лидери, попут Бен Алија, важно оружје у борби против све већег пораста исламског фундаментализма, па су увек били спремни да зажмури пред свим његовим злочинима. Извештаји Викиликса јасно показују да је амерички амбасадор у Тунису добро знао да је режим Бен Алија тирански и до сржи корумпиран, да су медији потпуно цензурисани, да новинари и опозиционари нестају преко ноћи и да већина народа живи у потпуном сиромаштву. И поред тога, велики „борци” за демократију и људска права нису дигли свој глас због очигледне неправде.

Поводом нереди, у којима је до сада погинуло 78 демонстраната, државни секретар Хилари Клинтон је лицемерно изјавила да САД немају право да заузимају било чију страну, што у преводу значи да неће подржати демократске промене у Тунису. Тешко се

може поверовати у искреност ових изјава, иза којих стоји историја интервенција и мешања у политичке прилике других држава, потпиривање грађанских ратова и револуција, подржавање војних хунти и бројних опресивних режима. Где је била та „неутралност“ када су војне хунте у Јужној Америци киднаповале, мучиле и убијале на хиљаде својих неистомисљеника, по рецепту који су добили од ЦИА? Зашто је подршку могао да добије један Сухарто или Пол Пот, који су иза себе оставили стотине хиљада лешева? Ту „неутралност“ смо ми добро осетили на својој кожи 1999! Чињеница је да сваки интервенционизам и политика забадања носа у туђе двориште управо доприноси јачању милитантних групација, као реакција на спољне притиске. Стално ширење страха од глобалног тероризма не може бити оправдање да једна нација живи у беди и незнању.

Остаје да сачекамо епилог „Јасмин револуције“, са надом да и она, као и многе пре ње, неће бити изневерена. Тешко да ће владари света дозволити да један афрички народ самостално одлучује о својој судбини. Исти инструменти који су онемогућили Манделу да свој народ избави из сиромаштва вероватно ће поново бити примењени. За пропаст Манделиног сна било је довољно да режим апартејда задржи у влади место министра финансија и уз помоћ ММФ-а опструише економске промене. У Тунису је управо ситуација да ће стари режим у новој прелазној влади покушати да задржи портфеље унутрашњих и спољних послова, одбране и финансија. Много је важније, међутим, то да се људи полако буде из апатичног зимског сна и шаљу поруку да више не желе да живе као робови. Талас „Јасмин револуције“ брзо се шири на још неке афричке државе. У глобалном свету проблеми су постали универзални, тако да више нико не може да нас убеди да се Грци, Шпанци, Португалци буне само зато што су лењи, Енглези, Ирци, Бугари и Румуни зато што су неспособни... Обични људи целог света полако постају свесни да су таоци малог процента моћника. У Србији се вести о протестима у свету редовно спинују, како би народ био што дуже анестезиран. Код нас још пролази прича о ЕУ – елдораду, где на сваком ћошку расту печене шеве. Откривање истине разбило би и мит о томе како САД и ЕУ подржавају само демократске и напредне режиме. У том случају, неко би се већ запитао зашто ова власт заслужује толику подршку са Запада.

Аутор је члан групе „Београдски синдикат“